

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Українська драматургічна класика»
Освітня програма	Філологія. Українська мова та література, польська мова
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська мова
Викладач	Тхорук Раїса Леонтіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури
CV викладача на сайті кафедри	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-fuf/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/1180-tkhoruk-raisa-leontivna
E-mail викладача	tirteya77@gmail.com

Курс «Українська драматургічна класика» -- вибіркова навчальна дисципліна для спеціальності: 035 Філологія. Українська мова та література, польська мова.

Мета курсу -- розширити знайомство студентів із інтерпретаціями драм різних періодів (стара українська література, класична, модерна й сучасна), сприяти інтересу до специфіки постановок за текстами драматургів, вчити аналізувати рецензії та відгуки, окреслювати на основі рецепції та власного читання характер традиції, впливи та трансформації, бачити відмінності класичної драматургії та авангардних експериментів; виявляти особливості міжкультурної та інтермедіальної взаємодії.

Загальні компетентності:

- 2) здатність зберігати й примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.
- 4) здатність бути критичним і самокритичним;
- 6) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- 8) здатність працювати в команді й автономно;

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- 5) здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури;
- 7) здатність до збирання, аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту;
- 10) здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- жанрові особливості драматичних творів різних естетичних періодів;
- специфіку української драматургічної та театральної традиції;
- роль релігійного та обрядового чинника у розвитку театру й тематизації драматичного тексту;
- відмінності арістотелівської та неарістотелівської драми;
- театральну термінологію;

вміти:

- підготувати доповідь, підібравши цитати із художнього тексту;
- брати участь у дискусії із визначених питань;

- здійснювати пошук відповідної критичної літератури;
- працювати із театральною й літературною критикою;
- встановлювати стильові особливості драматичного тексту;
- проводити філологічний аналіз текстів.

Зміст навчальної дисциплін

Початки української драми. Шкільна драма. Фольклорна складова

Тема 1. Дискусії про початок українського театру (фольклорні тексти і театр). Середньовічна українська драматургія.

Тема 2. Традиція вертепної драми. Сучасні теми та їх вписування у вертепний текст (XIX ст., вертепи Майдану; перегляд записів та аналіз мови, персонажів, сюжетних ситуацій).

Драматургійна класика XIX сторіччя.

Тема 3. Тарас Шевченко та переробки його творів драматургами XIX сторіччя. Від Котляревського й Шевченкового «Назара Стодолі»: традиція оперети й мелодрами. Побутово-етнографічний театр: етнографічна складова драматичного тексту. Драми з народного життя: селянська тема («Украдене щастя» І.Франка), історична версія («Чураївна» В. Самійленка), міщанський світ («За двома зайцями» М.Старицький-І.Нечуй-Левицький).

Тема 4. Мольєрівська традиція: комедія характерів часів театру корифеїв; дискурс насилля.

Тема 5. Психологічний та соціальний конфлікти у драматичних творах XIX ст. Модернізація й збагачення («Блакитна троянда» Лесі Українки).

Драматургія XX сторіччя: експериментуючи та наслідуючи нові естетики

Тема 6. Два періоди символістського театру в Україні (драми Лесі Українки, О.Олеся, Я.Мамонтова, І.Кочерги)

Тема 7. Арістотелівська й неарістотелівська драми. Режисерські експерименти Л.Курбаса, драми М.Куліша («Патетична соната», «Комуна в степах»), традиціоналізм із ідеологічними акцентами (О.Корнійчук).

Тема 8. Пошуки українських драматургів у царині утопії («Пророк» В.Винниченка, «Маленька п'єса про зраду» О.Ірванця), абсурдизму («Дійство про велику людину» І.Костецького).

Тема 9. Документалізм і театр. Ювілейні постановки: біографічні драми (Неда Неждана, О.Денисенко, Л.Герасимчук та ін.). Докудрама (О.Корнійчук, Л.Коваленко, Н.Ворожбит та ін.).